روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی‌ایران ■ مدیر مسؤول: مهدی عرفاتی

جام جم

■ شاپا: ISSN۱۷۳۵-۳۶۳۷
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamonline.ir www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamOnline.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳
■ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
■ چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم

یکشنبه ۲۱ آذر ۱۴۰۰ | ۷ جمادی‌الاول ۱۴۴۳ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌ودوم - شماره ۶۱۰۲ | SUnday - December 12 , 2021

حدیث روز: تحف‌العقول

امام‌صادق(ع)
به دوستت اعتماد مطلق مکن زیرا زمین خوردن و ازپای درآمدن بر اثر دلباختگی و اعتماد همه‌جانبه، درمان و جبرانی ندارد.

واحه: سعدی

ای پادشاه سایه ز درویش وا مگیر
ناچار خوشه چین بود آن جا که خرمن است

امروز در تاریخ:

- ورود اولین خودرو به ایران در زمان مظفرالدین‌شاه قاجار(۱۲۷۹ش)
- زادروز احمد شاملو، شاعر، مترجم و فرهنگ‌نویس(۱۳۰۴ش)
- زادروز رضا براهنی، شاعر و منتقد ادبی(۱۳۱۴ش)
- تولد گوستاو فلوبر، نویسنده معروف فرانسوی(۱۸۲۱م)

حکمت ۸۹: نهج‌البلاغه

کسی که میان خود و خدا را اصلاح کند، خداوند میان او و مردم را اصلاح خواهد کرد و کسی که امور آخرت را اصلاح کند، خدا امور دنیای او را اصلاح خواهد کرد.

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۱/۵۸ | غروب آفتاب: ۱۶/۵۱
اذان مغرب: ۱۷/۱۲ | نیمه‌شب شرعی: ۲۳/۱۳
اذان صبح (فردا): ۵/۳۵ | طلوع خورشید(فردا): ۷/۰۵

وضعیت آب و هوای امروز

تهران	اراک	بوشهر	تبریز	رشت	سمنان	سنندج	گرگان
۱۴ / ۵	۱۳ / ۷-	۲۲ / ۱۴	۸ / ۴	۱۵ / ۱۰	۱۴ / ۲	۱۴ / ۱-	۱۶ / ۸

مقطع حساس کنونی

الاغ عزیز و اهمیت تغییر استراتژی

امید مهدی‌نژاد
طنزنویس

در روزگار قدیم در یکی از روستاهای نواحی مرکزی، مردی زندگی می‌کرد که از راه تولید محصولات ارگانیک و فروش آنها در شهر امرار معاش می‌کرد. مرد روستایی الاغی داشت که از وی برای حمل‌ونقل محصولات ارگانیک از روستا به شهر و حمل‌ونقل مایحتاج خود و خانواده‌اش از شهر به روستا استفاده می‌کرد.

روزی مرد روستایی که با خشک‌کردن آب دریاچه‌های اطراف، مقداری نمک ارگانیک استحصال کرده بود، نمک‌ها را داخل کیسه کرد و بر پشت الاغ گذاشت تا برای فروش به شهر ببرند.

مرد روستایی در مسیر متوجه شد پلی که روی رودخانه‌ای در مسیر قرار داشت خراب‌شده و امکان تردد از روی آن وجود ندارد اما از آنجا که در آن فصل سال، رودخانه آب زیادی نداشت تصمیم گرفت با الاغ از داخل رودخانه عبور کند. هنگام عبور از رودخانه پای الاغ لغزید و داخل آب افتاد. مرد روستایی با تلاش بسیار الاغ را از آب بیرون آورد و از آنجا که مقداری از نمک‌ها در آب رودخانه حل شده بود الاغ پس از بیرون‌آمدن از آب احساس کرد بارش بسیار سبک‌تر شده است.

مرد روستایی نمک‌ها را در شهر به فروش رساند و به روستا بازگشت. فردای آن‌روز مرد روستایی مقدار دیگری از نمک‌ها را بار الاغ کرد و به سمت شهر به راه افتاد. الاغ که اتفاق دیروز را در خاطر داشت، هنگام عبور از رودخانه خود را درون آب انداخت و بار خود را سبک‌تر کرد. مرد روستایی پس از فروش نمک‌ها و محاسبه سود، دریافت تا وقتی پل روی رودخانه تعمیر نشده، با توجه به احتمال افتادن الاغ درون آب، بردن نمک به شهر به‌صرفه نیست. در نتیجه فردای آن‌روز مقداری پشم که تازه از گوسفندان چیده بود بار الاغ کرد تا به شهر ببرد. الاغ در حین عبور از رودخانه بار دیگر برای آن‌که بار خود را سبک کند خود را درون آب انداخت اما این‌بار به‌جای این‌که بار الاغ سبک شود، پشم‌ها مقدار زیادی آب به خود گرفت و بار الاغ سنگین‌تر شد.

وقتی مرد روستایی و الاغ به شهر رسیدند، الاغ که زیر فشار بار پاره شده بود به الاغ دیگری که در آن نزدیکی بود، گفت: سلام الاغ‌عزیز، آیا می‌دانی بسیاری از مشکلات ما در زندگی ناشی از نداشتن درک تغییرات است؟ آیا می‌دانی اگر تغییرات را درک نکنیم و با استراتژی‌ها و الگوهای قدیمی به استقبال شرایط جدید برویم پاره خواهیم شد؟ سپس خاموش شد و تا پایان عمر از انداختن خود داخل رودخانه خودداری کرد.

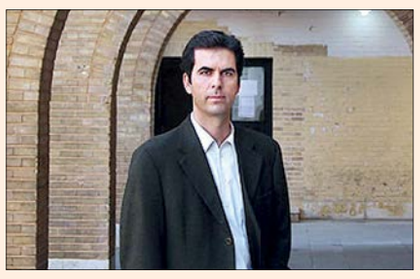

محمدحسن ظریف‌منش | تسنیم

طاهره آشیانی
روزنامه‌نگار

قدیم‌ترها، آن زمانی که هنوز شب‌ها به‌واسطه برق و چراغ‌های پرنور مثل روز روشن نشده بود، شب و روز مفاهیمی جدا از هم بودند. تصور ما از زمان واقعی‌تر بود. روزها و شب‌ها کوتاه یا بلند بودند، ماه‌ها و فصل‌ها هم واقعی‌تر بودند. زمان سرجایش بود و این‌همه تند نمی‌گذشت. نبض این سرعت را می‌توان در ولع بازار دید که خیلی زود سراغ مناسبت‌ها می‌رود و آنها را به اصطلاح داغ می‌کند تا مشتری جذب کند. مثلا تا شب یلدا ۹ روز دیگر مانده اما از یکی‌دو ماه قبل بازار برای این شب بساط پهن کرد. اینستاگرام، بزرگ‌ترین و در دسترس‌ترین شبکه اجتماعی به بازاری بزرگ تبدیل شد برای فروش لوازم شب یلدا. از آجیل و غذا گرفته تا شکلاتی که به شکل انار و هندوانه طراحی و ساخته شده تا لباس و لاک ناخن و آرایش شب یلدا. تنوع و البته تجمل محصولات شب یلدا آن‌قدر زیاد است که سرگیجه می‌گیری و کمی تا قسمتی افسرده می‌شوی که چنین شبی در پیش است و «تو» نمی‌توانی حتی یکی از این محصولات پرزرق و برق را داشته باشی و اینجاست که ترجیح می‌دهی دور شب یلدا را خط بکشی و نادیده‌اش بگیری. این همه تجمل برای یک شب که چه شود؟ مگر شب یلدا با دیگر شب‌ها چه فرقی دارد؟ برای من یا تویی که امرار معاش و گذراندن زندگی روزمره و عادی با هزار اما و اگر روبه‌روست. با دکتر محمود اکرامی‌فر، مردم‌شناس و فرهاد نظری، کارشناس میراث فرهنگی هم‌صحبت شدم تا برایمان از شب یلدا و چرایی و چگونگی‌اش بگویند.

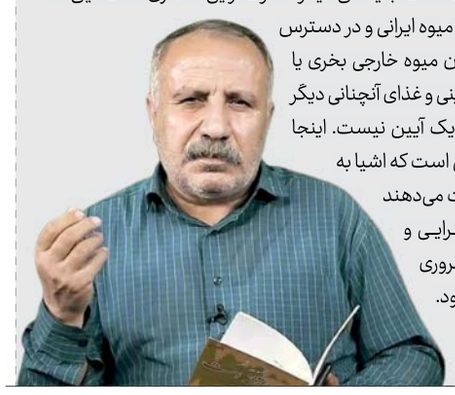
امید، نقطه روشن شب یلدا

فرهاد نظری بر این باور است که شب یلدا مهم‌ترین و عزیزترین مناسبتی است که در تقویم بشریت و ما ایرانیان ثبت شده‌است. او درباره فلسفه شب یلدا می‌گوید: اگر امید را موتور محرکه انسان بدانیم، شب یلدا یادآوری این نکته است که پایان شب سیاه هر چقدر هم طولانی و ظلمانی باشد باز هم سپید است و خورشید طلوع خواهد کرد و ما در پس تاریکی، نور را خواهیم دید. باور به امید و نور، فلسفه شب یلداست. آیین شب یلدا و بزرگداشت آن تنها برای ما ایرانیان نیست و رد آن را در تاریخ بشریت می‌توان پیدا کرد. اما تاریخ کهن و ماوراءالنهر نشان می‌دهد که شب پاسداشت شب یلدا بین ایرانیان مرسوم بوده. ایرانیان باور قوی داشتند که هر چند فردای شب یلدا زمستان سرد و یخبندان شروع می‌شود اما این دوره تمام می‌شود و نوروز و بهار از راه می‌رسد. برای همین است که ایرانیان شب یلدا را جشن زایش نور و مهر است و نوروز جشن زایش طبیعت. در هر دوی این جشن‌های بزرگ، امید محور اصلی است. همان چیزی که بشریت برای ادامه حیات به آن نیاز دارد. جشن شب یلدا به ما امیدواری را آموزش می‌دهد. بزرگ‌ترین یادآوری است برای این که ما به حیات‌مان ادامه دهیم و باور داشته باشیم ظلمت به پایان می‌رسد. در طول تاریخ مناسک بزرگداشت این شب تغییر کرده و خرده‌فرهنگ‌هایی به آن اضافه شده، از غذا و آجیل و میوه بگیر تا لباس و زیورآلات. اما همه حاشیه‌های این جشن بزرگ برای این است که ما اصل فلسفه آن را به‌یاد داشته باشیم و بزرگ‌ترها برای نسل جدید بگویند که چرا یلدا را پاس می‌داریم تا برایشان از امید و نور بگویند. این که حاشیه‌های جشن و بریز و بپاش‌های شب یلدا پرزرق‌وبرق شده را می‌توان از دو زاویه نگاه کرد؛ خوب است چون به‌هرحال نمی‌گذارد شب یلدا فراموش شود و یادآوری است برای این شب و بد است چون می‌تواند اصل را به حاشیه ببرد. قرار است شب یلدا دور هم جمع شویم تا از امید و نور بگوییم و بشنویم و این‌که اگر کنار هم باشیم و حواس‌مان به یکدیگر باشد، زمستان و سرما را بهتر می‌توانیم پشت‌سر بگذاریم و به بهار برسیم. اگر قرار باشد شب یلدا دور هم جمع شویم و زرق‌وبرق‌هایمان را نشان هم بدهیم، اصل به حاشیه می‌رود و فلسفه عمیق شب‌یلدا به سطح می‌آید و دیگر چیزی از آن باقی نمی‌ماند و تبدیل می‌شود به یک دورهمی معمولی. پس حواس‌مان باشد اگر شب‌یلدا دورهم جمع می‌شویم، قرار است چه بگوییم، چه بشنویم، چه بپوشیم و چه بخوریم. اگر حافظ می‌خوانیم یا فردوسی یادمان باشد برای ترویج امید می‌خوانیم نه ناامیدکردن دیگران.

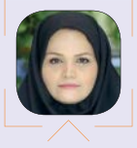
وقتی اشیا به آدم‌ها هویت می‌دهند

دکتر اکرامی‌فر می‌گوید: آیین امری ذهنی است که برای عینی‌شدن به تکرارپذیری و جمعی‌بودن نیاز دارد. شب‌یلدا آیین است چون در طول تاریخ به‌صورت جمعی تکرار شده است اما شب‌یلدا هم مثل هر آیین دیگر دچار تغییراتی شده که متاثر از شرایط فرهنگی، جغرافیایی و اقلیمی است. یک زمانی زندگی مردمان براساس دامداری، کشاورزی یا هر دوی اینها اداره می‌شد. خوراکی‌های شب‌یلدا آن چیزهایی بود که خانواده کشاورز یا دامدار برای روزهای سرد نگه داشته بودند. آنها دور هم جمع می‌شدند و هرکدام هرچه داشتند داخل سفره شب‌یلدا می‌گذاشتند و همه از آنها می‌خوردند. رسانه‌ها نبودند که اوقات‌فراغت مردم را پرکنند و دید و بازدیدها و آیین‌هایی مانند شب‌یلدا، بخشی از اوقات‌فراغت مردم را پر می‌کردند. الان جوامع تغییر اساسی کرده‌اند و ما در عصر شیء سروری زندگی می‌کنیم. مردم با داشته‌هایشان شناخته می‌شوند. با اتومبیل، خانه، اسباب‌منزل، جواهرات و ... . دورهمی‌ها و شب‌یلدا موقعیتی است برای نشان‌دادن این داشته‌ها. هرچقدر تجمل بیشتر باشد، یعنی فرد داشته‌هایش بیشتر است. جامعه مدرن که براساس اقتصاد تعریف می‌شود، مصرف‌گرایی را ترویج می‌کند. پس برای همین است که از یکی دو ماه مانده به شب‌یلدا، بازار این‌شب پرزرق‌وبرق می‌شود. در چنین شرایطی آنهایی که دارند از این تجملات استفاده کرده و آنها را به رخ یکدیگر می‌کشند هم در واقعیت و مهمانی شب‌یلدا و هم بعد از آن در اینستاگرام. در شرایط فعلی جامعه ما و اقتصاد شکننده‌ای که داریم شاید ۱۰درصد مردم بتوانند شب‌یلدای آنچنانی برگزار کنند و بقیه مردم که این تجمل را در شبکه‌های اجتماعی می‌بینند هم قبل از شب‌یلدا و هم در خود آن شب و هم بعد از آن دچار مشکلات روانی و یأس عاطفی می‌شوند. به باور آنها، درحالی‌که اقشار کم‌درآمد جامعه مشکلات معیشتی جدی دارند اما گروهی هم هستند که در همین جامعه در رفاه کامل زندگی کرده و از امکانات زیادی برخوردارند و این باعث نارضایتی و شکاف اجتماعی می‌شود. خرید و مصرف در ذات خود بد نیست. آدم‌ها به لوازمی نیاز دارند، آنها را می‌خرند و استفاده می‌کنند. به این می‌گویند مصرف واقعی اما زمانی که لوازمی را می‌خری که به آنها نیاز نداری و فقط می‌خری که آنها را داشته باشی، با آنها هویت پیدا کرده و به‌اصطلاح پز بدهی دچار مصرف‌گرایی ظاهری شده‌ای که این برای فرد، خانواده و جامعه خطرناک است. برگزاری شب‌یلدا به لوازمی نیاز دارد که مهم‌ترین آنها خوراکی‌هاست. بقیه‌اش دیگر مصرف‌گرایی تظاهری است. این‌که مثلا به‌جای میوه ایرانی و در دسترس برای پز دادن میوه خارجی بخری یا آجیل، شیرینی و غذای آنچنانی دیگر بزرگداشت یک آیین نیست. اینجا همان جایی است که اشیا به آدم‌ها هویت می‌دهند و تجمل‌گرایی و شیءسروری حاکم می‌شود.

یادداشت

در ستایش سکوت!

آذر مهاجر
ادبیات و هنر

در آغاز و قبل از هر چیز، همچون هشدار پیش از نمایش یک فیلم یا خواندن یک مطلب، اعلام می‌کنم این یادداشت علیه خودش عمل می‌کند و سخنی است در ستایش سکوت! در این زمانه پر همهمه و حرف، در شرایطی که هر کسی در هر موردی، خودش را متخصص و اهل‌نظر می‌داند، عده‌ای گمان می‌برند اگر سکوت کنند، قدرت تکلم‌شان زیر سوال می‌رود. اما یک توفان توییتری در هفته گذشته خلاف این نکته را به‌وضوح ثابت کرد و نشان داد گاهی سکوت و سنگینی و بی‌حاشیه ماندن، چقدر اسباب درخشیدن و در صدر قرار گرفتن و به چشم‌آمدن را فراهم می‌کند به شرط آن‌که واقعی و مستدام باشد. این نوشته هم صرفا سخنی است در ادامه یادداشتی با عنوان «این سلبریتی‌های نازنین!» که اوایل همین ماه، در همین صفحه منتشر شد.

ماجرا، قیاس سلبریتی‌هایی است که همیشه و همه‌جا و در هر موردی بهانه‌ای برای عرض‌اندام و اظهارنظر پیدا می‌کنند با هنرمندانی که در سکوت و متانت سر به کار خودشان دارند.

این قیاس وقتی اجازه بروز پیدا کرد که موجی بزرگ بعد از اکران فیلم آتابای و انتشار عکس‌های پارسا پیروزفر، توییتر را درنوردید و تقریبا همه می‌دانند پیروزفر نه اهل گفت‌وگوهای مطبوعاتی است، نه حتی اهل اظهارنظرهای گاه به گاه. او برای سال‌های متمادی در سکوت به کارش ادامه داده و حالا وقتی با شمایلی نه چندان خاص و عجیب، در جمعی ظاهر می‌شود، نظرها را به سمت خودش جلب می‌کند و هر کسی به زبانی درباره‌اش اظهارنظر می‌کند اما همه در تایید او و جایگاهش. در موج بزرگی که انتشار تصویر تازه پارسا پیروزفر به راه انداخت از اظهارات تند و تحقیرآمیز خبری نبود یا حتی اظهارنظرهای دور از ادب. شوخی‌ها و کنایات هم از ادب خالی نبود؛ مثلا کسی که نوشته بود: خودمون کم بدبختی داریم این بزرگوار هم روز به روز جذاب‌تر میشه. با همه گلایه و کنایه و طنزی که در کلام داشت، پیروزفر را بزرگوار خطاب کرده بود.

اشاره‌ها و نوشته‌ها شاید بیشتر از هر چیز درباره ظاهر پارسا پیروزفر بود اما بدون تردید همه تحسین‌ها و ستایش‌ها یا حتی اظهارات شوخ یا کنایه‌آمیز هم بی‌ارتباط با سکوت و متانت این بازیگر نبود. این موج بزرگ با تمام حرف‌های جدی یا طنزش هیچ دلیل مهمی نداشت جز سکوت پیروزفر. همین و بس.

وزارت نیرو
شرکت سهامی آب منطقه‌ای البرز

نوبت اول

آگهی فراخوان عمومی شناسایی و ارزیابی سرمایه‌گذار

در راستای اجرای شیوه‌نامه اجرایی فعالیت‌های گردشگری و تفریحی در منابع و تاسیسات آبی و پیرامون آن‌ها شرکت آب منطقه‌ای استان البرز در نظر دارد، اراضی حریم رودخانه کردان محدوده بالادست بند انحرافی بانوصحرا را برابر شرایط مندرج در اسناد مزایده جهت انجام فعالیت‌های گردشگری حداکثر برای مدت ۱۰ سال به متقاضیان واجد صلاحیت به‌صورت اجاره واگذار نماید.

کلیه مراحل برگزاری مزایده (**به‌جز مرحله ارزیابی کیفی**) از دریافت تا ارائه پیشنهاد مزایده‌گران و بازگشایی پاکات از طریق درگاه سامانه تدارک الکترونیک دولت (**ستاد**) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مزایده‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مزایده محقق سازند. لذا از کلیه متقاضیان واجد شرایط دعوت می‌گردد تا در صورت تمایل در مهلت مقرر با ارائه معرفی‌نامه کتبی جهت دریافت اسناد ارزیابی کیفی به شرکت سهامی آب منطقه‌ای البرز به آدرس: کرج، مهرشهر، بلوار امام خمینی (ره) (ارم) روبه‌روی مصلا خیابان بوستان، دفتر قراردادها مراجعه نمایند. ضمنا محل تحویل اسناد ارزیابی تکمیل شده دبیرخانه شرکت سهامی آب منطقه‌ای البرز به آدرس مذکور می‌باشد.

- **موضوع مزایده:** اجاره اراضی حریم رودخانه کردان جهت طرح گردشگری برای مدت ۱۰ سال
- **زمان و مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی:** تا ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۷
- **آخرین مهلت ارائه پیشنهاد:** ساعت ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۲
- **زمان بازگشایی پاکات ارزیابی کیفی:** روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۳
- **۱. مبلغ پایه مزایده جهت اجاره ۱۰ ساله:** ۲۳۲,۶۹۲,۸۹۰,۴۰۰ ریال

ضمنا تضمین شرکت در مزایده: ۷,۶۳۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال بوده که توسط مزایده‌گرانی که در ارزیابی کیفی پذیرفته شده و حائز حداقل امتیاز لازم جهت دعوت به مزایده می‌شوند، در زمان برگزاری مزایده می‌بایست ارائه گردد.

ضمنا در صورت نیاز می‌توانید با شماره داخلی ۱۴۶-۱۴۵ ۳۳۳۴۲۳۰۰-۰۲۶ تماس حاصل نمایید.

شرکت سهامی آب منطقه‌ای البرز